

Seutuvertailut

Lasten ja nuorten lautakunta 14.12.2021 § 58
602/00.02.02/2021

Valmistelija

Kasvatus- ja opetusjohtaja

Kehittämispäällikkö Kankkonen 18.10.2021/Seutuhallitus:

Seutuvertailuja vuodesta 2017

Tampereen kaupunkiseudulla on tehty nykymuotoisia seutuvertailuja vuodesta 2017 lähtien. Seutuvertailut käynnistyivät varhaiskasvatuksen piiristä ensin päivähoidon kustannusvertailuina, mutta ovat laajentuneet käsittämään myös muita varhaiskasvatuspalveluiden käyttöä kuvaavia tunnuslukuja sekä hoitomuotoja. Esi- ja perusopetuksen vertailuun on kerätty keskeiset tunnusluvut helposti hyödynnettävässä muodossa. Yhteenveto sisältää toiminnallisia vertailutietoja ja taloudellisia tunnuslukuja.

Lukiokoulutuksen vertailu on seutuvertailuista uusin, sitä on laadittu vasta vuodesta 2019 lähtien. Lukiokoulutuksen seutuvertailuun pyritään saamaan mukaan myös yksityisiä koulutuksen järjestäjiä. Vertailut valmistellaan kaupunkiseudulla suunnittelupäällikkö Tommi Ruokosen johdolla, mutta tiiviissä yhteistyössä opetuksen ja varhaiskasvatuksen asiantuntijoiden kanssa. Näin laadittuna seutuvertailu on samalla oppimisprosessi, joka auttaa asiantuntijoita kehittämään palvelutoimintaa. Seutuvertailut ovat myös hyvä lähtökohta päättäjien ja valmistelijoiden väliselle vuoropuhelulle esimerkiksi kuntien talousarvioita valmisteltaessa.

Vertailut vuonna 2020

Seutuhallitus käsitteli vuoden 2019 seutuvertailuja 28.10.2020 ja päätti esittää seutuvertailun valmistelijoille, että vertailuja kehitetään sisältämään myös kuntakohtaiset toimenpidesuosituksset. Tämä päätös on otettu huomioon vuoden 2020 vertailuja laadittaessa. Lukiokoulutuksen vertailu on ensimmäistä kertaa siirtynyt kokonaan digitaaliseen muotoon ja tarkasteltavaksi Power BI-linkin kautta:

<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiMDg0ZTU4ZjQ0YTU4NS00ZGJhLWI1ZDctYmE2NTBiNGQ2YTNhIiwidCI6ImRkZTVkYzEyLWJkM2MtNGMwNi04NWNjLTM0MzYxZWZlOWFkNCIsImMiOiJh9&pageName=ReportSection8bbaabd35a8d0697352>

Esi- ja perusopetuksen seutuvertailun 2020 yhteenveto

- Perusopetuksen oppilasmäärä on edelleen kasvanut.
- Keskimääräinen oppilaskohtainen kustannus on hieman laskenut edellisestä vuodesta.
- Seudun keskiarvo laskennallisessa ryhmäkoossa jatkoi laskuaan, mutta joissain kunnissa ryhmäkoossa myös kasvoi. Saadut korona-avustukset ovat vaikuttaneet kehitykseen.
- TVT-laitteiden määrä on kasvanut kunnissa lukuvuoden aikana lähes 3000 laitteella eli noin 18 prosentilla. Kasvu johtuu kokonaan Chromebook-laitteiden lisääntymisestä kehyskunnissa. Windows-laitteiden määrä on toisaalta vähentynyt.
- Koulujen keskimääräinen koko on yhä kasvanut.

Oriveden esi- ja perusopetus

Johtopäätökset

- Perusopetuksen oppilasmäärä on noussut muutamalla oppilaalla, mutta jatkossa oppilasennuste on laskeva.
- Perusopetuksen laskennallinen keskimääräinen ryhmäkoko on kaupunkiseudun pienin.
- Oppilaiden tukeen ja hyvinvointiin on resursoitu paljon. Laskennalliset oppilasmäärät erityisopettajia, koulunkäynninohjaajia ja koulukuraattoreja kohti ovat seudun pienimmät.
- Keskimääräiset oppilaskohtaiset kustannukset ovat laskeneet.

Toimenpide-ehdotukset

- Oppilaiden tukeen tulee resursoida jatkossakin.
- Nykyisen kouluverkon toimivuutta, oppilaskohtaisia kustannuksia sekä koulukiinteistöjen tulevia investointitarpeita tulee tarkastella edelleen.
- Tulevassa alakouluverkkopäätöksessä tulee huomioida turvallinen ja nykyaikainen oppimisympäristö sekä oppilasennuste.

Varhaiskasvatuksen seutuvertailun 2020 yhteenveto

- Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä on edelleen vähentynyt.
- Vuosi 2020 osoitti, että käänne on mahdollisesti tapahtunut ja lasten määrä voisi vähitellen tasaantua ja jopa kääntyä nousuun.
- Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin laski hieman viime vuonna. Sitä voi selittää koronaviruksen ilmaantuminen ja kasvanut työttömyys.
- Päiväkotien käyttöaste laski merkittävästi koronaviruksen ilmaantumisen vuoksi (karanteenit, poissaolot, hoitotavan muutokset) maaliskuussa ja vaikka käyttöaste lähti toukokuussa nousuun, jäi loppuvuoden käyttöaste lähtötasoa alhaisemmaksi.
- Varhaiskasvatuksen kustannustaso on kasvanut edellisestä vuodesta. Muutos on valtaosin aiheutunut henkilöstö- ja tilakustannuksista.
- Toteutuneen hoitopäivän hinta nousi, koska toteutuneita päiviä oli koronavirustilanteen vuoksi aiempia vuosia vähemmän.
- Maksuhyvitykset ja perheiden tulotason alentuminen pienensivät asiakasmaksutulokertymää koko seudulla.
- Palvelusetelin käytön lisääntyminen on tasaantunut kaupunkiseudulla, mutta Tampereella kasvu on jatkunut.

Oriveden varhaiskasvatus

Johtopäätökset

- Oriveden käytössä olevista varhaiskasvatuksen nykyisistä järjestelmistä ei ole mahdollista saada kaikkia tarvittavia tietoja seututilastoon (esim. käyttöastetiedot puuttuvat).
- Varhaiskasvatuksessa on korkeat kustannukset (erityisesti pph, henkilöstö ja muut menot).
- Tukea saavien lasten suuri osuus vaatii lisäselvittelyä.

Toimenpide-ehdotukset

- Henkilöstörakenteen muuttaminen kohti vuoden 2030 lainsäädännön vaatimuksia.
- Varhaiskasvatuksen korkeat kustannukset vaativat lisäselvittelyä (erityisesti perhepäivähoito ja muut menot).
- Tukea tarvitsevien lasten yhtenäinen kriteeristö seudulle.

Lukiokoulutuksen seutuvertailun 2020 yhteenveto

- Opiskelijamäärät ovat olleet kasvussa.
- Opiskelijakohtaiset kurssimäärät ovat hieman supistuneet edeltävästä vuodesta.
- Opiskelijakohtaiset kustannukset ovat pienentyneet tai pääosin säilyneet aiemmalla tasolla.
- Lukiokoulutuksen valtionosuuden kasvun ja maltillisen tai negatiivisen kustannustason muutoksen seurauksena, kattaa valtionosuus aiempaa paremmin kustannukset. Kunnallisten toimijoiden osalta erotus on toki yhä noin 8 miljoonaa euroa.
- Yksityisille koulutuksenjärjestäjille annettiin mahdollisuus toimittaa tietoja 30.9.2021 saakka. Mukaan saatiin Svenska Samskolan i Tammerfors.

Esittelijä	Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila
Päätösehdotus	Lasten ja nuorten lautakunta merkitsee tiedoksi Tampereen kaupunkiseudun seutuvertailut vuodelta 2020. Seutuvertailut annetaan edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
